

2^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΔΙΚΤΥΟΥ **«Ο λόγος στα Μέλη», Κέντρο «ΓΑΙΑ» Κηφισιά, 15 Οκτ 2012**

Εμπειρίες Δικτύωσης, Η δικτύωση των Νέων Αγροτών **Λεωνίδα Πολυμενάκος, Γεν. Γραμμ. ΠΕΝΑ**

Η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών-ΠΕΝΑ είναι το συντονιστικό όργανο των Ενώσεων Νέων Αγροτών, που έχει περιβληθεί με θεσμικούς ρόλους με βάση τον νόμο 3147/2003, άρθρο 20, της Ελληνικής Βουλής.

Όλη η Ευρώπη εδώ και πολλά χρόνια, και από το 2003 και η Ελλάδα είχε αντιληφθεί, ότι όλοι οι αγρότες έχουν κοινά θέματα, αλλά ειδικά οι Νέοι Αγρότες, δηλαδή οι νέοι άνθρωποι ηλικίας 19 έως 40 ετών, αντιμετωπίζουν ειδικά προβλήματα, που δεν συμπίπτουν με όλους τους αγρότες, και ίσως να μην είναι επαρκής προτεραιότητα σε μια οργάνωση, ή να αξιολογούνται διαφορετικά, ή ακόμα και να αξιοποιούνται διαφορετικά, ενώ είναι κρίσιμης ζωτικής υπαρξιακής σημασίας για τους νέους επαγγελματίες αγρότες.

Τέτοια ειδικά προβλήματα είναι:

1. Η επιλογή του αντικειμένου του αγροτικού επαγγέλματος (γεωργία, κτηνοτροφία, αλιεία, δασοκομία και τα συμπληρωματικά προς αυτά)
2. Η κοινωνικοποίηση των νέων επαγγελματιών (μετάβαση από την μαθητεία στο επάγγελμα), και μάλιστα σε έναν επαγγελματικό χώρο που έχει ισχυρή διασύνδεση με την αγροτική κοινωνία και την κοινωνική οικονομία, σε κοινωνίες ισχυρά ακόμα πατερναλιστικές.
3. Η δημιουργία μιας νέας οικογένειας (διαμόρφωση κατοικίας, επιλογή συζύγου, τεκνοποίηση, μεγάλωμα παιδιών, μόρφωση παιδιών κλπ)
4. Η σταθεροποίηση της αγροτικής εκμετάλλευσης (επενδύσεις, κατάλληλο μέγεθος, δικτύωση, εξειδίκευση κλπ) και
5. Η μικρή διαθεσιμότητα χρόνου για συλλογικές δράσεις λόγω των επειγόντων και επιτακτικών προτεραιοτήτων της νέας επαγγελματικής δραστηριότητας, της νέας οικογενειακής συγκρότησης και της ανάγκης για ατομικό χρόνο για προσωπικές ανθρώπινες σχέσεις.

Προσπαθήστε να θυμηθείτε τα αμέσως μετά το στρατιωτικό χρόνια της ζωής σας, όταν προσπαθούσατε να γίνετε αποδεκτοί από την κοινωνία και να αισθάνεστε ότι σας αναγνωρίζουν και ανήκετε κάπου, σε ένα κοινωνικό σύνολο ανθρώπων.

Για τους Νέους Αγρότες η δικτύωση δεν είναι απλά μια ακόμα συνιστώσα της επαγγελματικής τους δράσης. Δείχνει να είναι το ξεκίνημα της ίδιας τους της ζωής. Είναι ανάγκη υπαρξιακή.

Είναι η ανάγκη για πρόσβαση σε αξιόπιστες πληροφορίες, ανάμεσα σε πολλά συστήματα που προσπαθούν να τους δαλεάσουν και να τους ξεγελάσουν για να τους χρησιμοποιήσουν. Αναζητούν στοιχεία από την έρευνα, Αναζητούν εφαρμοσμένες πετυχημένες πρακτικές. Αναζητούν επιχειρηματικούς μέντορες, για την νέα επαγγελματική τους προσαρμογή. Αναζητούν επαγγελματικά πρότυπα για να διαμορφώσουν την δικιά τους επαγγελματική πορεία.

Είναι η ανάγκη για γνωριμία με επαγγελματίες αγρότες, με τους οποίους να μπορούν να συνδιαμορφώσουν σχήματα και σχέσεις μικροκοινωνίας και αποδοχής. Αναζητούν την αποδοχή από κάποια ομάδα ή κοινωνικό σύνολο.

Θέλουν να γνωρίσουν κόσμο. Θέλουν να συζητήσουν. Να αποκτήσουν εμπειρίες, και επαγγελματικές. Να προσανατολισθούν για την νέα τους κοινωνική ζωή και την νέα τους επαγγελματική ζωή.

Είναι η ανάγκη για επιλογή συντρόφου. Και επικαλούμαι όλους και όλες. Προσπαθήστε να θυμηθείτε πόσο μεγάλη προτεραιότητα ήταν στην ζωή σας τότε. Και μετά ήταν η προτεραιότητα να βρεθεί ή να γίνει το σπίτι για να στεγάσει τις δραστηριότητες της νέας οικογένειας. Χρόνος και χρήμα και ταλαιπωρίες και αγωνία και, όπως λέει ο θυμόσοφος λαός μας «αν δεν χτίσεις σπίτι και δεν παντρέψεις παιδί, δεν έχεις καταλάβει τίποτε από την ζωή». Τόσο δύσκολα είναι. Και ταυτόχρονα πρέπει να ασχολείσαι και με τα συλλογικά. Και οι γέροντες. Και τα παιδιά. Και τα σχολεία. Και οι αρρώστιες. Και τα προβλήματα των παιδιών. Και τα προβλήματα των εφήβων.

Είναι η ανάγκη η επαγγελματική σου επιλογή να καταστεί βιώσιμη και να σταθεροποιηθεί, ώστε να σου αποδίδει για την οικογένειά σου, αλλά και για σένα για τα επόμενα χρόνια. Μιλάμε για επιλογές επενδύσεων, για ανάπτυξη των δραστηριοτήτων σε επίπεδο βιώσιμης εκμετάλλευσης. Μιλάμε για επαγγελματικές-επιχειρηματικές προσεγγίσεις.

Και το Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο θα θέλαμε να μετέχει με κάποιο τρόπο σε αυτές μας τις ανάγκες και τις αγωνίες. Μέχρι σήμερα είναι ζητούμενο. Δυστυχώς. Και από όσα μπορούμε να αντιληφθούμε, θα λέγαμε ότι αγωνιούμε για τους προσανατολισμούς και τις προτεραιότητές του.

Η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών-ΠΕΝΑ κατάφερε πέρυσι, το 2011, να πραγματοποιήσει 182 δημόσιες ανοικτές εκδηλώσεις, μόνη της, χωρίς καμιά οικονομική ενίσχυση και χωρίς καμιά διευκόλυνση από δομές και υπηρεσίες στις οποίες απευθύνθηκε, ή ακόμα και από όσες θα έπρεπε να έχουν σαν προτεραιότητά τους την υποστήριξη τέτοιων δραστηριοτήτων.

Απευθυνθήκαμε ακόμα και στο Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο. Πολλά email, επιστολές, συναντήσεις, ακόμα και με την πολιτική ηγεσία (Ειδικός Γραμματέας), πολύς χρόνος, που τον στερήσαμε από τις οικογένειες, τα παιδιά μας και τις εκμεταλλεύσεις μας. Τίποτε.

Το 2012, μέχρι σήμερα πραγματοποιήσαμε 152, προδημοσιοποιημένες δημόσιες εκδηλώσεις, με ανακοίνωση των αποτελεσμάτων των εκδηλώσεων αμέσως μετά. Τις πετύχαμε χωρίς καμιά οικονομική ενίσχυση, ούτε και άλλη βοήθεια, ενώ βλέπουμε γύρω μας να γίνεται χορός χρηματοδοτήσεων ή ακόμα και διευκολύνσεων.

Φέτος πραγματοποιήσαμε το 19^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νέων Αγροτών, 6-9 Σεπ 2012, στο Ελατοχώρι Πιερίας, με αντικείμενο Παρουσιάσεις Πετυχημένων Πρακτικών. Με συνέπεια και συνέχεια επί 20 χρόνια πραγματοποιούμε το Πανελλήνιο Συνέδριό μας αρχές Σεπ, εκεί λίγο μετά τον τρύγο, λίγο πριν τα βαμβάκια και πριν αρχίσουν οι ελιές, ενώ έχει μειωθεί η ένταση στην κτηνοτροφία. Στο περσινό, 18^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Νέων Αγροτών στην Χίο ζητήσαμε και την συνδρομή του Ελληνικού Αγροτικού Δικτύου. Μια βδομάδα πριν την έναρξη μας πληροφόρησαν ότι αδυνατούσαν οικονομικά και χρονικά. Αλήθεια με ποιόν τρόπο επιλέγεται μια ημερομηνία για αγροτικά θέματα, αν δεν λαμβάνονται υπόψη οι αγροτικές ασχολίες? Ή μήπως δεν γίνονται για τους αγρότες?

Κάθε Νοέμβριο η ΠΕΝΑ συγκαλεί μια ημερίδα για τα μέλη της, για τον απολογισμό του συνεδρίου της, αλλά κυρίως για τον προγραμματισμό των δραστηριοτήτων της επόμενης χρονιάς. Φέτος η Συνάντηση θα γίνει στις 11 Νοε, στις 11.00, στην Πιερία. Κάθε υποστήριξη ενδιαφέρει.

Στις 6 Δεκ 2012 η ΠΕΝΑ θα στείλει 5 από τις καλύτερες παρουσιασθείσες στο 19^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πετυχημένες Πρακτικές στο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ που οργανώνουν οι Ευρωβουλευτές του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος στην Ευρωβουλή στις Βρυξέλλες και όπου θα βραβευθεί ο πλέον καινοτόμος νέος αγρότης. Η ΠΕΝΑ θα μετέχει με 20 Νέους Αγρότες από την Ελλάδα. Αλήθεια το Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο θα θεωρούσε σημαντικό να συμμετέχει στην υποστήριξη ενός Ευρωπαϊκού Συνεδρίου Νέων Αγροτών για την ανταλλαγή εμπειριών και την δικτύωση των Νέων Αγροτών?

Κάθε χρόνο τον Φεβρουάριο, μέσα στην Agrotica ή Zootechnia η ΠΕΝΑ οργανώνει μια εκδήλωση σε συνεργασία με το ΑΓΡΟΡΑΜΑ. Φέτος προτιθέμεθα να δημιουργήσουμε μια πλατφόρμα (περίπτερο) για να παρουσιάσουν 50 ή περισσότεροι Νέοι Αγρότες τις Πετυχημένες Αγροτικές τους εκμεταλλεύσεις, στην κεντρική πλατεία του χωριού Αγρόραμα, όπου το Σάββατο, 9 Φεβ 2013, θα εξελιχθεί το «Ενώπιος Ενωπίω», αναζητώντας την απαραίτητη Έρευνα και τις Γεωργικές Εφαρμογές για τις αγροτικές μας εκμεταλλεύσεις. Αλήθεια δεν θα ενδιαφερόταν το Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο να υποστηρίξει με κάποιο τρόπο αυτή την προβολή των αγροτικών επιτυχιών του αγροτικού τομέα?

Με κάλυψη όλων των εξόδων από εμάς οργανώνουμε επισκέψεις μελέτης ή και μάθησης (study visit ή learning visit) σε άλλες περιοχές ή χώρες. Έχουμε επισκεφθεί οργανωμένα την Βουλγαρία, την Ιταλία, την Τουρκία και το Βέλγιο, ενώ μόλις χθες ολοκληρώθηκε τετραήμερη Επίσκεψη Μάθησης της Ένωσης Νέων Αγροτών Αργολίδας στην Θέρμη Θεσσαλονίκης, στα Κρούσσια Κιλκίς και στην Πολυκάρπη Πέλλας, για την προσέγγιση της καλλιέργειας αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών.

Υλοποιήσαμε με την υποστήριξη του Δρ Φώτιου Βακάκη και πολλών φίλων, και την συνεργασία του Παραρτήματος του ΓΕΩΤΕΕ Κεντρικής Μακεδονίας και του Συλλόγου Γεωπόνων Μακεδονίας-Θράκης την ΠΡΟΤΑΣΗ ΥΠΑΙΘΡΟΣ 2020. Η πρόταση ΥΠΑΙΘΡΟΣ 2020, αφορά στην δημιουργία μιας νέας γενιάς επαγγελματιών αγροτών, ικανής, με οργανωμένη συλλογική δράση και, με την μεγαλύτερη δυνατή αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, να προσφέρει αγροτικά προϊόντα πιστοποιημένων προδιαγραφών και ανταγωνιστικού κόστους, τα οποία θα προσδιορίζουν, ανά μονάδα προϊόντος την μικρότερη συνολική περιβαλλοντική επιβάρυνση και την μεγαλύτερη δυνατή παραγωγή δημόσιων περιβαλλοντικών αγαθών. Είναι η συμβολή της ΠΕΝΑ στην διαβούλευση για την Κοινή Γεωργική Πολιτική 2014-2020 και κυρίως η συμβολή μας στον διάλογο για την ΕΥΡΩΠΗ 2020, σε συνδυασμό με το ΟΡΙΖΟΝΤΑ 2020 και την ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ 2010-2020. Ματώσαμε στην προσπάθεια, αλλά βγήκε, και δημοσιεύθηκε στις 4 Σεπ 2012. Δεν θα μπορούσε να βοηθήσει και το Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο?

Η ΠΕΝΑ προτείνει την δημιουργία αποδεικτικών αγρών σε κάθε δήμο. Ξεκινήσαμε τη προσπάθεια από την Ένωση Νέων Αγροτών Αργολίδας, των Σερρών και της Θεσσαλονίκης. Με κύριο προσανατολισμό τα αρωματικά-φαρμακευτικά φυτά προσπαθούμε να δημιουργήσουμε μια Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με τον

Δήμο Επιδαύρου για την δημιουργία του Ασκληπιείου Βοτανικού Κήπου, ένα Συνεταιρισμό στις Σέρρες και ήδη δημιουργήθηκε μια Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση (η ΜΥΓΔΟΝΙΑ) στον Δήμο Λαγκαδά Θεσσαλονίκης. Τρεις Αποδεικτικοί Αγροί, τρία συλλογικά σχήματα, τρεις περιοχές-Δήμοι, ένας τομέας (αρωματικά ενδημικά), Ελληνική έρευνα και εφαρμογές από τον ΕΛΓΟ ΔΗΜΗΤΡΑ. Η επόμενη προσπάθεια θα θέλαμε να είναι στην δένδοκομία και μετά στα κηπευτικά. Ψάχνουμε για συμπαραστάτες.

Κάθε Ένωση Νέων Αγροτών έχει τουλάχιστον μια σταθερή ημέρα κάθε εβδομάδα που είναι ανοικτή και μία σταθερή μέρα κάθε μήνα που κάνει το Διοικητικό της Συμβούλιο. Στην Λακωνία, που ζω, η Ένωση Νέων Αγροτών Λακωνίας έχει ραντεβού κάθε Τρίτη. Στην Ένωση Νέων Αγροτών Σερρών βρίσκονται κάθε Δευτέρα, όπως και στην Ένωση Νέων Αγροτών Πιερίας. Στην Ένωση Νέων Αγροτών Θεσσαλονίκης καθόρισαν τις συναντήσεις κάθε Κυριακή απόγευμα, ενώ στην Ένωση Νέων Αγροτών Αργολίδας βρίσκονται τις Τρίτες.

Μεταξύ μας κυκλοφορούν τα ΑγροΝεα, που έχουν πολλές ενδιαφέρουσες πληροφορίες, ενώ κυρίως ενημερωνόμαστε από την Agrenda, την ΑΓΡΟΤΙΚΗ έκφραση και την Αγροτική Ευκαιρία. Τα διάφορα sites είναι καλά, αλλά το internet δεν είναι ακόμα το αποτελεσματικότερο εργαλείο, εκτός αν έχει εφαρμογές στο κινητό.

Θέλουμε ανταλλαγές εμπειριών, επιδιώκουμε την συμμετοχή σε θέματα που μας αφορούν, αναζητούμε την αναγνώριση του ρόλου του αγροτικού τομέα στην ανάπτυξη και την καταξίωση των αγροτικών μας επαγγελματιών. Κάπως αλλιώς οραματισθήκαμε την ευκαιρία της συμμετοχής μας στο Ελληνικό Αγροτικό Δίκτυο και για τις ευκαιρίες δικτύωσης.

Οι Νέοι Αγρότες θα επιθυμούσαμε η συμμετοχή μας να αναβαθμίσει και να καταξιώνει τον ρόλο μας ως επαγγελματίες. Να μην είμαστε απλώς ακροατές, αλλά να μετέχουμε στην συνδιαμόρφωση των στόχων, έχοντας όλες τις απαραίτητες πληροφορίες και εμπειρίες. Θα θέλαμε να λαμβάνονται υπόψη οι διαθέσιμοι χρόνοι και περίοδοι οργάνωσης δραστηριοτήτων και οι δυνατότητες συμμετοχής, προσαρμοσμένες στους χρόνους μας. Θα θέλαμε να είμαστε οι τελικοί συνδιαμορφωτές των θέσεων με βαρύνουσα άποψη.

Οι Νέοι Αγρότες ενδιαφερόμαστε ιδιαίτερος έντονα για το μέλλον της οικογένειάς μας, για το μέλλον της αγροτικής μας εκμετάλλευσης, για το μέλλον του αγροτικού κόσμου και για το μέλλον του αγροτικού τομέα. Είμαστε επαγγελματίες αγρότες και εθελοντές συνδικαλιστές και όχι το αντίστροφο.

Σας ευχαριστώ για την ευκαιρία της επικοινωνίας.
Λεωνίδα Πολυμενάκος, Σπάρτη, 15/10/2012